

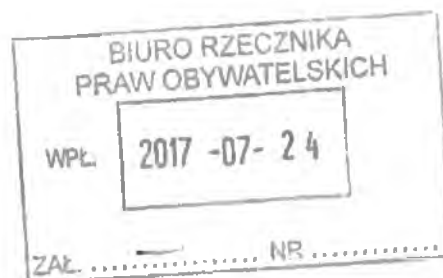

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 21 lipca 2017 r.

DKO-WEK.4019.123.2017.MR

**Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z 26 czerwca 2017 r. (VII.7037.77.2017.KD) w sprawie uczniów klas I gimnazjum, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie uzyskali promocji do klasy programowo wyższej uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Przepisy art. 128 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*¹ określają następujące rozwiązania dla niepromowanych uczniów gimnazjów:

- uczeń klasy I gimnazjum, który w roku szkolnym 2016/2017 nie otrzyma promocji do klasy II, z dniem 1 września 2017 r. stanie się uczniem klasy VII szkoły podstawowej;
- uczeń klasy II gimnazjum, który w roku szkolnym 2017/2018 nie otrzyma promocji do klasy III, z dniem 1 września 2018 r. stanie się uczniem klasy VIII szkoły podstawowej;
- uczeń klasy III gimnazjum, który w roku szkolnym 2018/2019 nie ukończy tej szkoły, z dniem 1 września 2019 r. stanie się uczniem klasy VIII szkoły podstawowej.

---

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 60.

Od klasy IV szkoły podstawowej uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych otrzymał pozytywne oceny klasyfikacyjne, zaś kończy szkołę, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych pozytywne oceny klasyfikacyjne, a w przypadku dotychczasowego gimnazjum – przystąpił również do egzaminu gimnazjalnego².

Zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów określają przepisy *ustawy o systemie oświaty* oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych³. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego określa statut szkoły.

Wskazane wyżej przepisy stanowią o obowiązkach szkoły dotyczących procesu oceniania i klasyfikowania uczniów. Na początku roku szkolnego nauczyciele mają obowiązek poinformować uczniów i ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych, niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia⁴. Wymóg ten ma na celu określenie jasnych zasad kierujących procesem oceniania, tak aby zarówno uczniowie, jak i ich rodzice wiedzieli, co i w jaki sposób będzie w szkole oceniane i co będzie miało wpływ na promocję do klasy programowo wyższej, bądź ukończenie szkoły.

Sprawnej komunikacji pomiędzy nauczycielem, uczniem i rodzicem ma również pomagać ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych. Służy ono monitorowaniu pracy ucznia oraz przekazywaniu informacji zwrotnej na temat bieżących osiągnięć edukacyjnych ucznia poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, a co wymaga poprawy i w jakim zakresie⁵.

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej bądź też ukończenie szkoły, szkoła powinna umożliwić uczniowi uzupełnienie powstałych braków⁶.

---

² Zgodnie z art. 44o ust 4 i art. 44q ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 843, z późn. zm. – dalej: *rozporządzenie o ocenianiu*.

⁴ Zgodnie z art. 44b ust. 8 *ustawy o systemie oświaty*.

⁵ Zgodnie z § 14 *rozporządzenia o ocenianiu*.

⁶ Zgodnie z § 16 *rozporządzenia o ocenianiu*.

Przed rocznym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych w terminie i formie określonych w statucie szkoły⁷.

Uczeń, zwłaszcza ten zagrożony negatywną roczną oceną klasyfikacyjną, może skorzystać z możliwości podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej⁸. Informację o warunkach i trybie uzyskania – wyższej niż przewidywana – rocznej oceny klasyfikacyjnej nauczyciele przekazują uczniom i ich rodzicom również na początku roku szkolnego.

W przypadku gdy uczeń lub jego rodzice uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny mogą złożyć na ręce dyrektora szkoły zastrzeżenia. Dyrektor, jeśli uzna te zastrzeżenia są zasadne, może postanowić o przeprowadzeniu sprawdzianu wiadomości i umiejętności, w wyniku którego ustala się roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć edukacyjnych⁹.

Przewidziana w przepisach jest również możliwość przystąpienia do egzaminu poprawkowego przez ucznia, który otrzymał negatywne roczne oceny klasyfikacyjne z jednych lub dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych¹⁰.

W przypadku ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego istnieje jeszcze możliwość uzyskania promocji do klasy programowo wyższej w postaci tzw. promocji warunkowej. Rada pedagogiczna, uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej¹¹.

Ww. przepisy dotyczące możliwości składania przez ucznia lub jego rodziców zastrzeżeń do ustalonej rocznej oceny klasyfikacyjnej stosuje się również do rocznej oceny klasyfikacyjnej uzyskanej w wyniku przeprowadzenia egzaminu poprawkowego¹².

Jak wskazano wyżej w procesie oceniania i klasyfikowania uwzględnione zostały elementy wspierające ucznia w dążeniu do pokonania trudności w nauce i uzupełnieniu braków. Jeśli uczeń nie uzyskał pozytywnych rocznych ocen klasyfikacyjnych ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, to nie spełnił wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego,

⁷ Zgodnie z art. 44g ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*.

⁸ Zgodnie z art. 44b ust. 8 *ustawy o systemie oświaty*.

⁹ Zgodnie z art. 44n ust. 1-4 *ustawy o systemie oświaty*.

¹⁰ Zgodnie z art. 44m *ustawy o systemie oświaty*.

¹¹ Zgodnie z art. 44m. ust. 6 *ustawy o systemie oświaty*.

¹² Zgodnie z art. 44n ust. 7 *ustawy o systemie oświaty*.

określonych dla danego etapu edukacyjnego. Tym samym nie posiada on kompetencji pozwalających na podjęcie z powodzeniem nauki na kolejnym, wyższym etapie kształcenia.

W przypadku ucznia I klasy gimnazjum, który nie uzyskał promocji do klasy II dyrektor gimnazjum po uzgodnieniu z organem prowadzącym, jest obowiązany poinformować tego ucznia, w której szkole podstawowej będzie realizował obowiązek szkolny w nowym roku szkolnym¹³.

Po ukończeniu nauki w 8-letniej szkole podstawowej i zdaniu egzaminu ósmoklasisty uczeń otrzyma świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej. Świadectwo to będzie uprawniało ucznia do ubiegania się o przyjęcie do szkół ponadpodstawowych: 4-letniego liceum, 5-letniego technikum i szkoły branżowej.

Reforma systemu oświaty, polegająca na wprowadzeniu 8-letniej szkoły podstawowej i wygaszaniu gimnazjów, jest połączona ze zmianami programowymi, które będą wdrażane sukcesywnie począwszy od roku szkolnego 2017/2018. Zmiany te mają charakter ewolucyjny.

W roku szkolnym 2017/2018 naukę w klasie VII 8-letniej szkoły podstawowej będą kontynuować:

- a) uczniowie klas VI dotychczasowej 6-letniej szkoły podstawowej, którzy otrzymali promocję do klasy VII;
- b) uczniowie klas I gimnazjum, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie otrzymali promocji do klasy II gimnazjum.

Przygotowana nowa podstawa programowa¹⁴ zawiera wszystkie treści potrzebne w kształceniu uczniów klas VII i VIII w nowej strukturze szkoły podstawowej (przekładające się na zakres egzaminu ósmoklasisty). Uczniowie tych klas będą realizować program będący kontynuacją treści kształcenia, które realizowali w klasach IV-VI¹⁵, i który będzie ich przygotowywał do podjęcia, począwszy od roku szkolnego 2019/2020, dalszej nauki w wybranym typie zreformowanej szkoły ponadpodstawowej.

---

¹³ Zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej* (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

¹⁵ Określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. poz. 977, z późn. zm.).

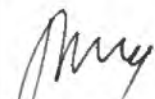
Należy również dodać, że nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego – w odróżnieniu od dotychczasowej – ma spiralny układ, co oznacza, że treści nauczania i umiejętności nabyte w szkole podstawowej uczniowie będą powtarzać, nadbudowywać i rozszerzać w szkole ponadpodstawowej.

Ponadto uprzejmie informuję Pana, Panie Rzeczniku, że według danych Systemu Informacji Oświatowej w roku szkolnym 2016/2017 w szkołach dla dzieci i młodzieży, z wyłączeniem szkół specjalnych, naukę powtarzało:

- w klasie I gimnazjum: 8 800 uczniów;
- w klasie II gimnazjum: 7 172 uczniów;
- w klasie III gimnazjum: 3 123 uczniów.

Dane dotyczące niezyskania promocji przez uczniów klas I gimnazjów w roku szkolnym 2016/2017 będą dostępne w Systemie Informacji Oświatowej w listopadzie br.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu